

Národní digitální archiv

Bc. Jiří Bernas

Legislativní rámec

Národní archiv (§ 46 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě):

- a) ukládá archiválie v digitální podobě náležející do jeho péče a archiválie v digitální podobě náležející do péče Archivu bezpečnostních složek, státních oblastních archivů a archivů, které nejsou digitálními archivy a neukládají archiválie v digitální podobě na základě písemné dohody v jiném digitálním archivu,
- b) spravuje národní portál,
- c) plní pro archivy metodickou a poradenskou funkci v oblasti předarchivní péče o dokumenty v digitální podobě a v oblasti digitalizace archiválií v analogové podobě,
- d) provádí vědeckou a výzkumnou činnost na úseku životního cyklu dokumentů v digitální podobě,
- e) poskytuje archivům údaje potřebné pro evidenci archiválií v digitální podobě a služby pro shromažďování a zpřístupňování popisů archiválií v digitální podobě a replik archiválií v digitální podobě,
- f) vydává závazné stanovisko k žádosti o udělení oprávnění k ukládání archiválií v digitální podobě.

Geneze

- **2004:** Usnesení vlády České republiky ze dne 7. ledna 2004 č. 11, k dlouhodobému uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě
- **2008:** Dokončen technologický projekt
- **2012 - 14:** Projekt Národní digitální archiv (zrušen)
- **11/2014:** Spuštěn zkušební provoz NDA založeného na LTP Archivemata
- **1. 1. 2016:** Zahájen rutinní provoz NDA
- **2016:** SOA rozšířeny o metodiky pro digitální archiválie
- **2017:** Národní archivní portál

Současnost

- Jsou provozovány tři instance systému: testovací, demonstrační a produkční
- Jádrem je systém LTP Archivematica doplněný o moduly umožňující výběr a příjem digitálních archiválií
- Vícenásobné uložení souborů (3 repliky)
- Bezpečnost je zajištěna oddělením vlastního NDA od vnější sítě
- Data jsou do archivu přenášena off-line (nová verze portálu umožní zasílání dat k uložení i on-line)
- Doposud proběhlo 9 skartací a 5 přejímek
- Provozovány aplikace Validátor SIP, Validátor PDF, eSkartace, ePřejímky

Budoucnost - cíle

- Zvýšit robustnost, kapacitu, bezpečnost a funkcionality systému
- Některé dosavadní moduly nahradit novými s novými funkcionalitami
- Rozšířit možnosti autentizace o JIP, mojeID a datové schránky
- Sjednotit komunikační rozhraní mezi moduly
- Umožnit komunikaci s NDA přímo systémům spisové služby
- Zjednodušit některé akce (skartační řízení)

Obecné problémy

- Kolísající technická kvalita SIP
- Chybné zachycení struktury spisu/dokumentu a jeho postavení ve spisovém plánu
- Chybné určení mimetype formátu
- Chybějící údaje, které přitom tvůrce SIP musí znát (název spisu, název původce, IČO původce)
- Deklarace nepotřebných názvových prostorů
- Snaha původců hledat výjimky namísto dodržení NSeSSS

Obecná doporučení pro archivy

- Nebudovat digitální archiv z prestižních důvodů
- Soustředit se raději na spisovou službu a spisovnu a to zejména pokud existují dlouhé skartační lhůty
- Postupy pro dlouhodobé uložení si vyzkoušet na uložení digitalizátů
- Teprve po získání zkušeností s výše uvedeným přejít k budování digitálního archivu

Děkuji za pozornost

---

jiri.bernas@nacr.cz

